

DISCURS DEL PAER EN CAP DE LLEIDA, ÀNGEL ROS, DURANT L'ACTE DE COMMEMORACIÓ DELS 750 ANYS DE LA PAERIA

Sr. Llibert Cuatrecasas, representant de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa

Sr. Fèlix Larrosa, tinent d'alcalde i comissionat de la commemoració del 750 aniversari de la Paeria

Sr. Joan Busqueta, Degà de la Facultat de Lletres

Regidores i regidors de la Corporació Municipal, ex-regidors i regidores, autoritats i convidats, paers i també vull recordar en aquests moments especialment aquells paers que ja ens han deixat.

En primer lloc voldria felicitar el professor Joan Busqueta per la seva lliçó d'història, així com agrair la tasca que ha dut a terme el tinent d'alcalde Fèlix Larrosa, comissionat d'aquest 750 aniversari, juntament amb tot l'equip que ha fet possible el programa d'actes d'aquesta celebració. També vull agrair la presència del Director General d'Administració Local, Jordi Souto.

Gràcies a tots per la vostra presència en aquest amb què hem volgut exterioritzar l'orgull de la ciutat per haver assolit aquesta fita, 750 anys de la Paeria.

I gràcies molt especialment al sr. Llibert Cuatrecasas, per haver-nos fet entrega de la Placa d'Honor del Consell d'Europa. La placa reconeix la tradició europeïsta de Lleida i la seva contribució a

reforçar els lligams i el sentiment de pertinença europea. Vull tenir un record especial avui en aquest sentit per Lluís Maria de Puig qui hi va contribuir.

Quan el rei Jaume I firma el privilegi de concessió de la Paeria, culmina un procés de creixement i de maduració institucional del municipi que es va iniciar amb la Carta de Poblament (1150), un any després que la ciutat es conquerís als sarraïns, de la mà de Ramon Berenguer IV i d'Ermengol VI d'Urgell.

Hem de recordar Ramon Berenguer IV com un dels principals polítics de la història de Catalunya.

Ho deia l'historiador Ferran Soldevila, que destacava la intensa activitat jurídica que Ramon Berenguer IV va dur a terme en les regions i ciutats reconquerides, Lleida entre elles, a qui va donar els instruments adequats per atreure els nous pobladors: l'esmentada carta de poblament.

D'aquesta manera, Ramon Berenguer IV va contribuir a l'aparició del "*tercer estat*", la classe popular, en les manifestacions de la vida pública catalana.

El poble adquireix condició de subjecte de dret públic.

Una altra fita cabdal per al nostre govern arriba amb el Consolat, el 1197, que anirà seguit de la signatura de la concessió de la Paeria, el reconeixement, per part del rei Jaume I, de la gran força assolida per Lleida en la Corona d'Aragó.

La figura de Jaume I està estretament lligada a la ciutat de Lleida.

Enguany també es commemora el 800 aniversari del jurament al rei per part d'una assemblea de catalans i aragonesos, en què estaven representats els tres estats, la noblesa, l'església i el poble.

Va ser al Castell del Rei-Suda, al turó de la Seu Vella, un palau que des d'aquesta setmana llueix la il·luminació ornamental que la seva importància històrica mereix.

El 1264, amb la nova Paeria, els antics cònsols passen a dir-se paers, homes de pau que han de vetllar pel manteniment de l'ordre i el bon

regiment de la ciutat i que són escollits per un Consell General format per representants de les diferents parròquies lleidatanes.

Al llarg de tot el segle XIII, la ciutat de Lleida viu un temps daurat i amb grans realitzacions.

- L'any 1203, es col·loca la primera pedra de la Seu Vella, l'obra magna que va culminar la tasca de la generació dels repobladors, després de la conquesta als sarraïns.
- El govern municipal anterior a la Paeria (el Consolat), desenvolupa els regadius, base del nostre sector agrícola.
- per encàrrec del mateix agrícola Consolat, Guillem Botet compila les Consuetuds de Lleida. La nostra és la primera ciutat catalana que redacta per si mateixa el cos de la pròpia legislació particular, després dels Usatges de Barcelona.
- A banda d'atorgar el privilegi de la Paeria, Jaume I també signa la partida de naixement de la Fira de Sant Miquel (el 1232).
- I el seu nét, el rei Jaume II, rubrica la posada en marxa d'una altra institució fonamental en la història de la ciutat i de

Catalunya, l'Estudi General, primera i única universitat de la Corona d'Aragó.

La ciutat de Lleida esdevé un puntal en la Corona d'Aragó.

Malgrat tot, l'historiador Pierre Vilar deia que, en general, el fet català rares vegades està ben situat en l'examen de l'edat mitjana mediterrània.

Evidentment, en la Gran Història han d'aparèixer al capdavant ciutats com Venècia, Gènova o Florència, però no s'ha tingut prou en compte la importàcia econòmica i política de Mallorca, de València o de Barcelona i del seu territori interior.

En el cas concret de Lleida, Pierre Vilar -citats per Josep Lladonosa- deia que és un territori que ha marcat una forta empremta dins de la història del Principat.

La tradició municipalista de Lleida, que es va truncar el 1707, va resorgir amb tota la seva força després de la dictadura.

De la mateixa manera que el nostre primer ajuntament va participar plenament a l'hora de bastir el país després de la conquesta, set segles més tard, es va sumar a la tasca de procurar que la democràcia –amb tot el que comporta- estigués present en tots els àmbits i racons de la ciutat.

En aquesta etapa, el primer gran repte va ser atansar l'Ajuntament a tots els ciutadans i ciutadanes de Lleida sense excepcions.

També ho va ser cohesionar una ciutat històricament dividida per barreres naturals i de vegades psicològiques i socials. Què els ciutadans s'adonessin que tenien una Administració que els hi era propera.

El Paer en Cap
de l'Ajuntament
de Lleida

Des del 1979, els regidors i les regidores electes hem fet nostre el llegat dels antics paers per treballar per Lleida.

Tots, des del govern i des de l'oposició, amb el mandat de la ciutadania, hem contribuït a la construcció de la gran ciutat que Lleida és ara: una ciutat capital.

Un dels esforços més importants que, a nivell de ciutat, s'ha dut a terme en aquests 35 anys ha estat situar serveis i equipaments a tots els barris de Lleida, de manera equilibrada i harmònica. A la ciutat, tenim una de les ràtios més elevades de l'estat en serveis i equipaments municipals.

La Cultura, l'esport, l'atenció social, l'educació, la promoció econòmica, a Lleida, estan fortament municipalitzades.

La política municipal dels períodes democràtics ha garantit la cohesió social que gaudim a un nivell alt.

I per aquesta raó, creiem que les noves lleis que retallen competències municipals, haurien de fixar-se més en responsabilitats que no pas en competències.

Fidels a la nostra tradició, la Paeria sempre considerarà que té responsabilitat sobre l'educació, la convivència o l'atenció als més febles.

Responsabilitat és un concepte polític. Competència és un concepte administratiu i la Paeria és un govern, per tant, un ens polític amb responsabilitat sobre els ciutadans i les ciutadanes de Lleida.

El passat, ja sigui recent o gairebé mil·lenari, ens serveix per afrontar el futur.

El futur de la Lleida que volem, que passa per tenir cura de les persones, del seu benestar, del seu progrés social i econòmic, on el desenvolupament de la nostra ciutat com a capital interior de Catalunya, rellevant de la nostra eurorregió en serà una peça fonamental.

Després de 750 anys, la ciutat se segueix governant per un ajuntament que, a banda del nom, conserva la mateixa empenta i amb l'esperit d'autonomia i de llibertat que van impulsar les fites de la Lleida medieval que varen forjar la ciutat actual i van contribuir a

la construcció de la Corona d'Aragó, de Catalunya i, d' Espanya i
d'Europa.

Moltes gràcies,

Àngel Ros i Domingo

Paer en cap de Lleida

16 d'octubre de 2014